

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-65-46>

УДК 338.48

РЕГРЕСІЙНИЙ АНАЛІЗ ВПЛИВУ ЕКОНОМІЧНИХ ФАКТОРІВ НА РОЗВИТОК КРЕАТИВНИХ ІНДУСТРІЙ В УКРАЇНІ

REGRESSION ANALYSIS OF THE INFLUENCE OF ECONOMIC FACTORS ON THE DEVELOPMENT OF CREATIVE INDUSTRIES IN UKRAINE

Пащук Лідія Віталіївна

доктор економічних наук, професор кафедри,
Київський національний університет імені Тараса Шевченка
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1184-1545>

Свищук Ірина Любомирівна

аспірант,
Київський національний університет імені Тараса Шевченка
ORCID: <https://orcid.org/0009-0007-8403-1320>

Pashchuk Lidiia, Svyschuk Iryna

Taras Shevchenko National University of Kyiv

Стаття присвячена визначенню впливу окремих економічних чинників, зокрема інноваційності та експорту, на розвиток креативних індустрій в Україні, зокрема досліджено їхній вплив на валову додану вартість (ВДВ). За допомогою регресійного аналізу було побудовано модель, яка демонструє, що збільшення експорту креативних товарів і послуг має позитивний вплив на ВДВ креативних індустрій. Водночас, підвищення глобального індексу інноваційності в короткостроковій перспективі може супроводжуватися певним зниженням ВДВ, що свідчить про необхідність часу для повного розкриття потенціалу інноваційних рішень. Результати дослідження показують, що експорт є найбільш впливовим фактором для зростання креативних індустрій в Україні. Збільшення експорту креативних індустрій призводить до зростання ВДВ, що підкреслює важливість підтримки експортної діяльності на державному рівні. Проте, інноваційний клімат потребує додаткових інвестицій та часу для того, щоб зробити значний внесок у розвиток економіки. На основі отриманих результатів у статті пропонуються рекомендації щодо підвищення ефективності розвитку креативних індустрій в Україні. Серед них – підтримка експорту через податкові пільги та субсидії, інвестування в інфраструктуру, спрямовану на розвиток креативних секторів, а також розвиток програм освіти, що сприятимуть впровадженню інноваційних рішень. У статті наведено висновки та пропозиції щодо подальшого розвитку креативних індустрій в Україні, зокрема щодо покращення показників інноваційності та підвищення експортного потенціалу.

Ключові слова: креативні індустрії, інноваційність, глобальний індекс інноваційності, експортний потенціал, валова додана вартість, конкурентоспроможність, економічне зростання, Україна.

The article is devoted to the study of the influence of innovativeness and export on the development of creative industries in Ukraine, in particular, their influence on gross value added (GVA) is studied. With the help of regression analysis, a model was built that demonstrates that an increase in the export of creative goods and services has a positive effect on the GVA of creative industries. At the same time, an increase in the global index of innovativeness in the short term may be accompanied by a certain decrease in GDP, which indicates the need for time to fully reveal the potential of innovative solutions. The results of the study show that export is the most influential factor for the growth of creative industries in Ukraine. The increase in exports of creative industries leads to an increase in GVA, which emphasizes the importance of supporting export activities at the state level. However, the innovation climate needs additional investment and time in order to make a significant contribution to the development of the economy. Based on the obtained results, the article offers recommendations for increasing the efficiency of the development of creative industries in Ukraine. Among them are support for exports through tax incentives and subsidies, investment in infrastructure aimed at the development of creative sectors, as well as the development of education programs that will promote the implementation of innovative solutions. The conclusions emphasize that creating favorable

conditions for innovative activities and supporting the export of creative goods and services are key factors for ensuring sustainable economic growth of creative industries in Ukraine. Implementation of the proposed measures will help increase the country's competitiveness at the international level and stimulate long-term development of the sector.

Keywords: creative industries, innovativeness, Global Innovation Index, export potential, gross added value, competitiveness, economic growth, Ukraine.

Постановка проблеми. Розвиток креативних індустрій є важливим чинником економічного зростання та підвищення конкурентоспроможності національної економіки на міжнародному ринку. Згідно звіту UNCTAD "Creative Economy Outlook 2022" з 2015 року країни, що розвиваються, демонструють зростаючий інтерес до розвитку креативних секторів, що підтверджується прийняттям національних стратегій, програм та нормативних актів. На сектор креативних індустрій припадає 3,1% світового валового внутрішнього продукту (ВВП) [10]. В Україні, незважаючи на значний потенціал креативного сектору, його вплив на валову додану вартість та експортний потенціал ще не до кінця досліджено та реалізовано.

Ми вважаємо, що одним із ключових чинників розвитку креативних індустрій є їх здатність до інновацій, яку можна оцінити через глобальний індекс інноваційності. Глобальний індекс інновацій (GII) є інструментом, що відстежує розвиток інновацій у світі на тлі економічних і геополітичних викликів. Він оцінює ефективність інновацій у приблизно 132 економіках, визначаючи найінноваційніші з них, а також підкреслюючи їхні сильні та слабкі сторони у сфері інноваційної діяльності [11]. Важливим індикатором рівня розвитку галузі економіки є експорт, який відображає здатність створювати продукти й послуги, які є конкурентоспроможними на міжнародних ринках. Високий рівень експорту свідчить про ефективність галузі національної економіки. Українським креативним індустріям варто активно шукати можливості для виходу на зовнішні ринки, що дозволить їм не лише зміцнити свої позиції на світовій арені, а й сприяти загальному економічному зростанню країни. Тому, дослідження впливу економічних факторів на розвиток креативних індустрій в Україні є надзвичайно актуальним. Аналіз цих факторів дозволить не лише визначити основні проблеми та виклики, але й сформулювати практичні рекомендації щодо їх вирішення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Особливостями впливу факторів на розвиток креативного сектору присвячено наукові праці таких вітчизняних вчених як:

Вахович І. М. [1], Коваленко О. Я. [8], Харламова Г. О. [3], Чуль О. М. [1], Холодницька А. В. [4], так і іноземних, як Кук П. і Лаззеретті Л. [5].

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Незважаючи на наявність численних досліджень, деякі аспекти впливу факторів на розвиток креативного сектору в Україні залишаються недостатньо дослідженими. Зокрема, потребує додаткового аналізу взаємозв'язок між індексом інноваційності та експортом креативного сектору. Важливо дослідити, як інноваційні рішення впливають на здатність українських підприємств конкурувати на міжнародних ринках та збільшувати експортний потенціал. Крім того, недостатньо вивчено, яким чином збільшення валової доданої вартості в креативному секторі може стимулювати економічне зростання на національному рівні. Потрібно детально проаналізувати, які саме компоненти інноваційності сприяють підвищенню валової доданої вартості та як ці компоненти можуть бути оптимізовані для досягнення максимального економічного ефекту.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою даної статті є визначення впливу економічних факторів на розвиток креативних індустрій в Україні з використанням методу регресійного аналізу. Для досягнення цієї мети були сформульовані такі завдання:

1. Проаналізувати тенденції сектору креативних індустрій в Україні.

2. Виявити залежність впливу факторів на розвиток креативних індустрій.

3. На основі дослідження сформулювати висновки та пропозиції.

Виклад основного матеріалу дослідження. Креативні індустрії являють собою види економічної діяльності, мета яких полягає у створенні доданої вартості та робочих місць через культурне (мистецьке) та/або креативне вираження, а їх продукти та послуги є результатом індивідуальної творчості [6].

На сьогодні, креативні індустрії відіграють все більшу роль в економіці сучасних країн, зокрема України. Вони сприяють не лише розвитку культури та мистецтва, але й значно впливають на економічне зростання, інновації та зайнятість. Валова додана вартість (ВДВ) є

одним з ключових показників, що відображає внесок певного сектору в економіку країни. Зростання ВДВ у креативних індустріях може свідчити про їхню ефективність, продуктивність та загальний розвиток.

Аналізуючи дані щодо валової доданої вартості (ВДВ) креативних індустрій за період з 2018 по 2022 рік, можна побачити стійку тенденцію до зростання, за винятком останнього року. У 2018 році ВДВ креативних індустрій становила 3,9%. Наступного року, у 2019, цей показник зріс до 3,95%, що свідчить про незначне, але стабільне збільшення на 0,05 процентних пунктів. У 2020 році відбулося більш помітне зростання ВДВ до 4,2%, що на 0,25 процентних пунктів більше, ніж у попередньому році, що свідчить про посилення ролі креативних індустрій у загальній економіці країни, можливо, завдяки впровадженню інновацій та покращенню ефективності виробничих процесів у цьому секторі.

У 2021 році ВДВ креативних індустрій зросла ще більше, досягнувши 4,4%, що є найвищим показником за весь аналізований період і відображає подальше зміцнення позицій креативного сектору в економіці. Зростання на 0,2 процентних пунктів порівняно з попереднім роком може бути пов'язане з подальшими інвестиціями в інновації та розвиток креативних індустрій.

Однак у 2022 році спостерігається деяке зниження ВДВ до 4%, що обумовлено різними факторами, такими як економічні труднощі, політична нестабільність, зміни в глобальній економіці. Незважаючи на це зниження, ВДВ

все ще залишається на вищому рівні, ніж у період з 2018 по 2020 роки.

У таблиці 1. розглянемо експорт креативних індустрій з України.

З табл. 1. ми бачимо що експорт креативного сектору збільшився з 2276 млн доларів США у 2018 році до 4142 млн доларів США у 2022 році. За п'ять років загальний обсяг експорту зріс на 82%, що свідчить про значне зростання креативного сектору в Україні.

Розглянемо детально складові експорту. Експорт креативних товарів демонстрував нерівномірну динаміку. У 2018 році цей показник становив 556 млн доларів США. У 2019 році спостерігалось зниження до 516 млн доларів США, що відповідає темпу зростання -7%. У 2020 році експорт креативних товарів знизився ще більше до 498 млн доларів США, темп зростання становив -3%. Проте у 2021 році ситуація покращилась, і експорт зріс до 664 млн доларів США з темпом зростання 33%. Однак у 2022 році знову спостерігалось суттєве падіння до 526 млн доларів США, що відповідає темпу зростання -21%.

Експорт креативних послуг протягом цього періоду демонстрував стійке зростання. У 2018 році він становив 1720 млн доларів США, а у 2019 році зріс до 2266 млн доларів США з темпом зростання 32%. У 2020 році експорт креативних послуг продовжив зростати, досягнувши 2786 млн доларів США, що відповідає темпу зростання 23%. У 2021 році цей показник зріс до 3607 млн доларів США, темп зростання становив 29%. У 2022 році експорт креативних послуг залишився майже на тому

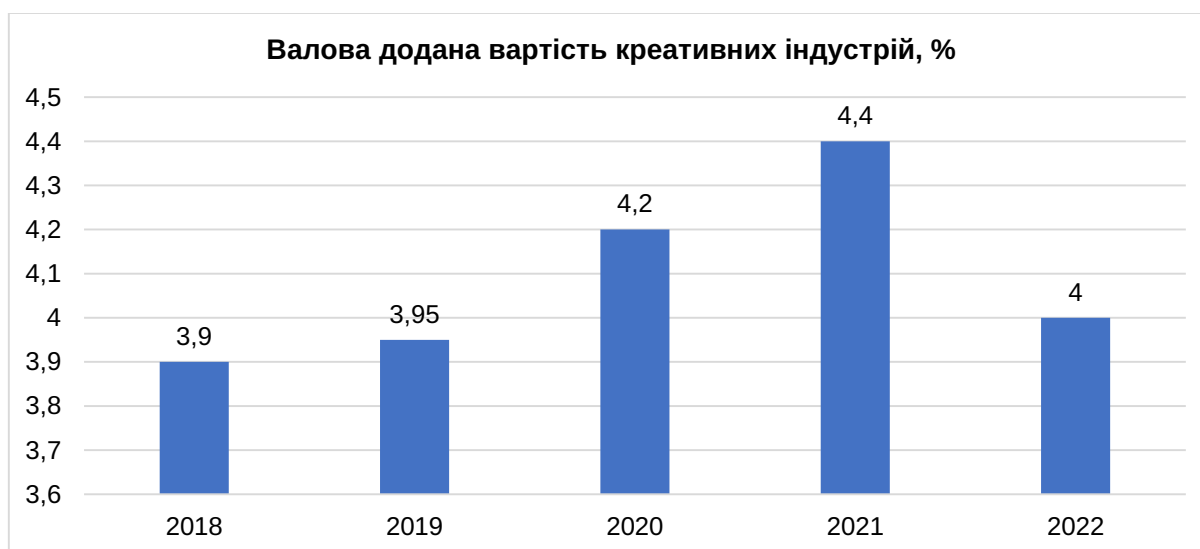

Рис. 1. Валова додана вартість креативних індустрій в Україні, %, 2018–2022 рр.

Джерело: складено автором на основі [2; 7]

Таблиця 1

Динаміка експорту креативних індустрій з України, 2018–2022 рр.

Показник	Експорт креативного сектору, млн. дол. США	Експорт креативних товарів, млн. дол. США	Темп зростання експорту креативних товарів, %	Експорт креативних послуг, млн. дол. США	Темп зростання експорту креативних товарів, %
2018	2276	556	-	1720	-
2019	2782	516	-7%	2266	32%
2020	3284	498	-3%	2786	23%
2021	4271	664	33%	3607	29%
2022	4142	526	-21%	3616	0,25%

Джерело: складено автором на основі [9]

ж рівні, досягнувши 3616 млн доларів США з темпом зростання 0,25%.

Глобальний індекс інноваційності також є важливим чинником, що впливає на розвиток креативних індустрій.

Високий рівень інноваційності може стимулювати створення нових продуктів та послуг, сприяти підвищенню конкурентоспроможності та економічному зростанню (рис. 2).

У 2018 році індекс становив 43 пункти. У 2019 році цей показник зріс до 47 пунктів, що свідчить про покращення інноваційного середовища в країні.

У 2020 році спостерігається незначне зниження індексу до 45 пунктів, можливо, через тимчасові труднощі або зміни в оцінці інноваційних показників. Проте вже у 2021 році індекс знову зріс до 49 пунктів, демонструючи

покращення інноваційної активності та умов для розвитку інновацій.

У 2022 році глобальний індекс інноваційності досяг 57 пунктів, що є найвищим показником за весь аналізований період. Це значне зростання пов'язане з активізацією інноваційних процесів, збільшенням інвестицій у наукові дослідження та розвиток технологій, а також підтримкою держави та міжнародних організацій.

Модель. Сформована гіпотеза: збільшення експорту креативних товарів і послуг та підвищення індексу інноваційності позитивно впливають на валову додану вартість креативних індустрій в Україні.

Регресійне рівняння матиме вигляд:

$$Y = 0.000372100177927 \cdot X_1 - 0.0429612065387 \cdot X_2 + 4.91382245893, (1),$$

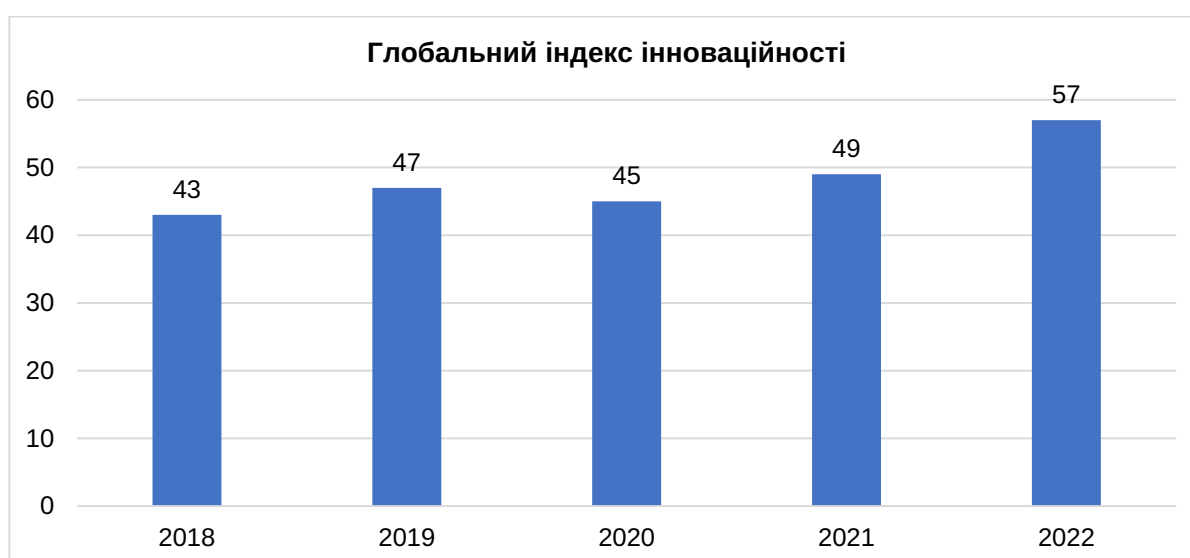

Рис. 2. Глобальний індекс інноваційності України, 2018–2022 рр.

Джерело: складено автором на основі [6; 8]

де Y – валова додана вартість креативних індустрій, %

$X1$ – експорт креативного сектору України, млн. дол. США

$X2$ – глобальний індекс інноваційності

У ПП EViews подивимось результати регресії.

З таблиці 2. ми бачимо, що модель є доволі вдалою: фактори не повторюються – збереження економічної умови; незалежні змінні значущі (Prob < 0,05) з імовірністю 95%; модель адекватна за рівнем надійності 95% (Prob.F < 0,05); скоригований коефіцієнт детермінації вказує на 99% пояснювальну здатність моделі.

Розглянемо кореляційну матрицю (табл. 3).

З таблиці 3. ми бачимо, що найвпливовішими на результуючий показник є фактор: $x1$ – експорт креативного сектору України, млн. дол. США, показник кореляції становить 0.687971.

Виконаємо перевірку на мультиколінеарність за допомогою VIF-індексу- Variance Inflation Factors (табл. 4).

З результатів тесту VIF можемо побачити про те, що мультиколінеарність відсутня, оскільки значення показників становить менше допустимого 5, а саме 2,39.

Для того щоб оцінки методом найменших квадратів (МНК) мали найкращі статистичні властивості, необхідно, щоб виконувалися умови теореми Гауса-Маркова. Якщо залишки регресії не мають нормального розподілу, ми не можемо використовувати статистики Фішера та Стьюдента для перевірки статистичних гіпотез, оскільки вони базуються на припущенні про нормальність збурень. Для перевірки нормальності збурень використовують тест Жарке-Бера. Суть цього тесту полягає в порівнянні практичного значення тесту (JB) з теоретичним значенням χ^2 . Якщо практичне значення не перевищує теоретичне, приймається гіпотеза про нормальність розподілу.

У результаті аналізу гістограми розподілу залишків і розрахованого значення статистики Жарке-Бера, підтверджується гіпотеза про нормальний розподіл збурень (Jarque – Bera stat = 0.55; Prob = 0.75).

Таблиця 2

Результати побудови регресії

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
X1	0.000372	1.61E-05	23.17143	0.0019
X2	-0.042881	0.002555	-16.81674	0.0035
C	4.913822	0.089472	54.91994	0.0000
Показник			Значення	
R-squared			0.996301	
Prob(F-statistic)			0.003699	

Джерело: складено автором

Таблиця 3

Кореляційна матриця

	Y	X2	X1
Y	1.000000	0.058008	0.687971
X2	0.058008	1.000000	0.763358
X1	0.687971	0.763358	1.000000

Джерело: складено автором

Таблиця 4

Результати тесту VIF

Variable	Coefficient Variance	Uncentered VIF	Centered VIF
X1	2.58E-10	47.91503	2.396447
X2	6.53E-06	240.7321	2.396447
C	0.008005	125.8359	NA

Джерело: складено автором

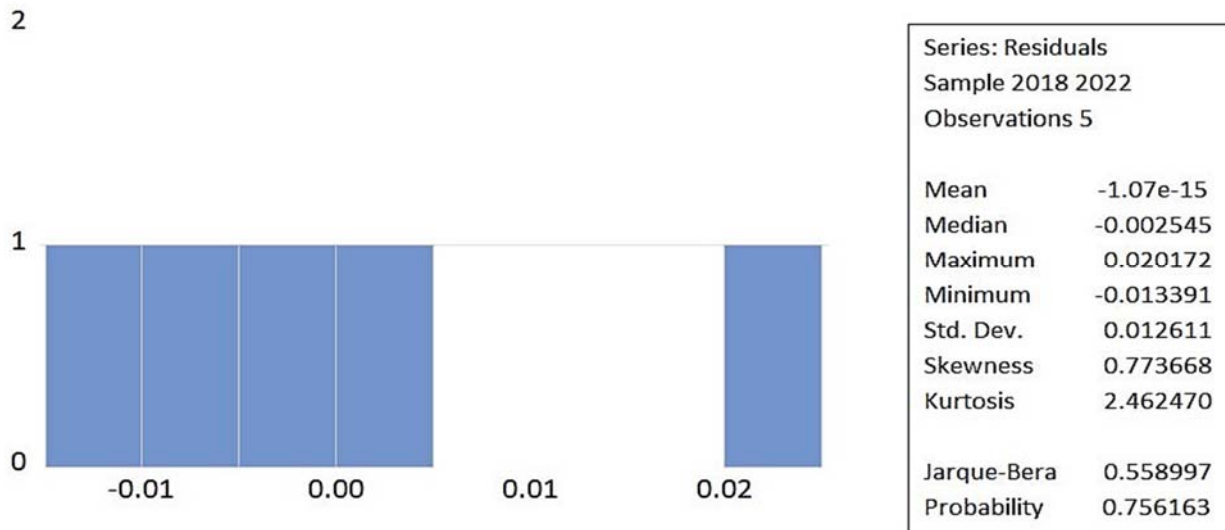

Рис. 3. Результати перевірки гіпотези про нормальність збурень

Джерело: складено автором

Наступним перейдемо до перевірки регресії на наявність гетероскедастичності (табл. 5).

Як бачимо, значення величини F-статистики > 0.05 за усіма представленими критеріями, тоді гіпотеза про наявність у моделі гетероскедастичності збурень не приймається, тобто збурення побудованої моделі множиною лінійної регресії є гомоскедастичними (мають рівні дисперсії), що є досить позитивним фактором.

Використовуючи команду «Scaled Coefficients», знайдемо значення нормалізованих змінних та коефіцієнтів еластичності даної моделі. Результати представлені у табл. 6.

Як бачимо, найбільш впливовим є фактор X1, за методом нормалізованих змінних якщо X1 зростає на 1, то Y зростає на 1,54; за методом коефіцієнтів еластичності якщо X1 зростає на 1%, то Y зростає на 0,30.

Найменший вплив у фактора X2, за методом нормалізованих змінних якщо X2 зростає на 1, то Y зменшиться на 1,11; за методом коефіцієнтів еластичності якщо X2 зростає на 1%, то Y зменшиться на 0,50.

Отже, за результатами аналізу методом нормалізованих змінних, збільшення експорту креативних товарів і послуг на 1 одиницю сприяє зростанню валової доданої вартості (Y) на 1,54 одиниці. Аналіз коефіцієнтів елас-

Таблиця 5

Перевірка регресії на наявність гетероскедастичності

Тест	F-stat	Prob (F)
Breusch-Pagan-Godfrey	1.170155	0.4609
Glejser	2.381659	0.2957
White	1.139980	0.4673

Джерело: складено автором

Таблиця 6

Порівняльна оцінка сили впливу факторів на результат

Variable	Coefficient	Standardized Coefficient	Elasticity at Means
X1	0.000372	1.542569	0.304687
X2	-0.042961	-1.119525	-0.506291
C	4.913822	NA	1.201424

Джерело: складено автором

тичності показує, що збільшення експорту на 1% призводить до зростання валової доданої вартості на 0,30%. Це свідчить про те, що експорт є найбільш впливовим фактором на розвиток креативних індустрій в Україні. Збільшення індексу інноваційності на 1 одиницю за методом нормалізованих змінних призводить до зменшення валової доданої вартості на 1,11 одиниці. Коефіцієнти еластичності показують, що збільшення індексу інноваційності на 1% зменшує валову додану вартість на 0,50%. Це свідчить про те, що інноваційний клімат сам по собі не забезпечує негайне зростання валової доданої вартості, можливо через те, що впровадження інновацій потребує часу і додаткових ресурсів.

Пропозиції:

1. З огляду на позитивний вплив експорту креативних товарів і послуг на валову додану вартість, уряд України повинен підтримувати підприємства, що експортують, через податкові пільги, субсидії та програми міжнародного просування.

2. Необхідно інвестувати в розвиток інфраструктури, що підтримує креативні індустрії, включаючи культурні центри, технопарки, інкубатори та акселератори, що сприятиме зростанню сектора та підвищенню його конкурентоспроможності на світовому ринку.

3. Підтримка програм освіти та тренінгів для працівників креативних індустрій сприятиме підвищенню рівня знань і навичок, необхідних для впровадження інновацій. Особливу увагу слід приділяти навчанню в галузі цифрових технологій, маркетингу та управління проектами.

4. Організація міжнародних форумів, конференцій та семінарів, де українські підпри-

ємці можуть обмінюватися досвідом з колегами з інших країн, дозволить впроваджувати нові ідеї та технології. Даний аспект також сприятиме створенню нових партнерств та спільних проектів.

5. Для збільшення експортного потенціалу необхідно розробити стратегії просування українських креативних продуктів на міжнародних ринках. В даному сапекті це повинно включати участь у міжнародних виставках, ярмарках та онлайн-платформах для продажу товарів і послуг.

6. Держава повинна надавати підтримку у вигляді експортних кредитів та страхування ризиків для підприємств, які займаються експортом креативних товарів і послуг. Це дозволить зменшити фінансові ризики та сприятиме активнішому виходу на міжнародні ринки.

7. Збільшення інвестицій в наукові дослідження та розробки нових продуктів і технологій дозволить українським підприємствам залишатися конкурентоспроможними на світовому ринку. Важливо забезпечити стабільне фінансування R&D з боку держави та приватного сектору.

На нашу думку, виконання цих рекомендацій сприятиме значному підвищенню показників інноваційності та експортного потенціалу українських креативних індустрій, що в свою чергу сприятиме економічному зростанню країни.

Висновки. Враховуючи зазначені висновки та пропозиції, розвиток креативних індустрій в Україні має великий потенціал для зростання, за умови створення сприятливих умов для інновацій, підтримки експорту та ефективного регулювання ринку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Вахович І. М., Чуль О. М. Формування стратегічних орієнтирів креативного регіонального розвитку на основі кластерного аналізу. *Бізнес Інформ*. 2014. № 9. С. 57–65. URL: <file:///Users/user/Downloads/56238771.pdf>
2. Офіційний сайт Державної служби статистики України. Обсяг виробленої продукції (товарів, послуг) суб'єктів господарювання за видами економічної діяльності. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>
3. Харламова Г., & Гуменна О. (2018). Креативність врятує: уроки для України. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Економіка*. 1(196), С. 76–84. DOI: <https://doi.org/10.17721/1728-2667.2018/196-1/11>
4. Холодницька А. В. Актуальні тенденції розвитку креативних індустрій в Україні в умовах глобалізації. *Економіка та суспільство*. № 14, 2018, ст. 151 – 158.
5. Cooke P., and Lazeretti L. (eds.), 2008. *Creative cities, cultural clusters and local economic development*, Cheltenham, UK, Edward Elgar.
6. Cornell University, INSEAD, and WIPO. (2020). *The Global Innovation Index 2020: Who Will Finance Innovation?* URL: https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo_pub_gii_2020/ua.pdf
7. GoLocal. Центр розвитку креативної економіки. CMD-Ukraine. Креативна економіка: нова економічна епоха ххі ст. Концепт креативної економіки. Глобальні тренди, потенціал та перспективи розвитку креа-

тивної економіки в Україні. URL: https://creativeeconomy.center/wp-content/uploads/2021/12/2_5332503104040474153.pdf

8. Oksana Kovalenko, Tetyana Onysenko, Oksana Mykytiuk, Tetiana Kravchenko, Tetiana Svyrydiuk Development prospects of ukrainian creative industry enterprises under the challenges of wartime. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка*. УДК 65.06 JEL J20, J17. DOI: <https://doi.org/10.17721/1728-2667.2023/223-2/8>

9. UNCTAD. Creative Economy Statistics. URL: <https://unctadstat.unctad.org/datacentre/>

10. UNCTAD. Creative Economy Outlook 2022. URL: https://unctad.org/system/files/official-document/ditctsce2022d1_overview_en.pdf

11. WIPO. Global Innovation Index. URL: https://www.wipo.int/global_innovation_index/en/

REFERENCES:

1. Vakhovich I. M., Chul O. M. (2014) Formuvannia stratehichnykh oriientyriv kreatyvnoho rehionalnoho rozvytku na osnovi klasterneho analizu [Formation of strategic guidelines of creative regional development based on cluster analysis]. *Business Inform*, no. 9, pp. 57–65. URL: <file:///Users/user/Downloads/56238771.pdf>

2. Ofitsiyni sait Derzhavnoi sluzhby statystyky Ukrainy. Obsiah vyrobnoi produktsii (tovariv, posluh) subiektiv hospodariuvannia za vydamy ekonomichnoi diialnosti [Official website of the State Statistics Service of Ukraine. The volume of production (goods, services) of economic entities by types of economic activity]. Available at: <https://www.ukrstat.gov.ua/>

3. Kharlamova G., & Gumenna O. (2018). Kreatyvnist vriatuaie: uroky dlia Ukrainy.[Creativity will save: lessons for Ukraine]. *Bulletin of Taras Shevchenko Kyiv National University. Economy*. 1(196), pp. 76–84. DOI: <https://doi.org/10.17721/1728-2667.2018/196-1/11>

4. Kholodnytska A. V. (2018) Aktualni tendentsii rozvytku kreatyvnykh industrii v Ukraini v umovakh hlobalizatsii [Current trends in the development of creative industries in Ukraine in the conditions of globalization]. *Economy and society*, no. 14, Art. 151–158.

5. Cooke P., and Lazeretti L. (eds.), 2008. Creative cities, cultural clusters and local economic development, Cheltenham, UK, Edward Elgar.

6. Cornell University, INSEAD, and WIPO. (2020). The Global Innovation Index 2020: Who Will Finance Innovation? Available at: https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo_pub_gii_2020/ua.pdf

7. GoLocal. Tsentr rozvytku kreatyvnoi ekonomiky. CMD-Ukraine. Kreatyvna ekonomika: nova ekonomichna epokha khkhi st. Kontsept kreatyvnoi ekonomiky. Hlobalni trendy, potentsial ta perspektyvy rozvytku kreatyvnoi ekonomiky v Ukraini. [GoLocal. Center for the Development of Creative Economy. CMD-Ukraine. Creative economy: a new economic era of the 21st century. Concept of creative economy. Global trends, potential and prospects for the development of the creative economy in Ukraine]. Available at: https://creativeeconomy.center/wp-content/uploads/2021/12/2_5332503104040474153.pdf

8. Oksana Kovalenko, Tetyana Onysenko, Oksana Mykytiuk, Tetiana Kravchenko, Tetiana Svyrydiuk Development prospects of Ukrainian creative industry enterprises under the challenges of wartime. *Bulletin of Taras Shevchenko Kyiv National University*. UDC 65.06 JEL J20, J17 DOI: <https://doi.org/10.17721/1728-2667.2023/223-2/8>

9. UNCTAD. Creative Economy Statistics. Available at: <https://unctadstat.unctad.org/datacentre/>

10. UNCTAD. Creative Economy Outlook 2022. Available at: https://unctad.org/system/files/official-document/ditctsce2022d1_overview_en.pdf

11. WIPO. Global Innovation Index. Available at: https://www.wipo.int/global_innovation_index/en/